

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัต ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เลือกบริโภคอาหารมังสวิรัต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 219 รายหรือร้อยละ 70.9 อยู่ในช่วงอายุ 21 – 30 ปี จำนวน 128 รายหรือร้อยละ 41.4 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี 168 รายหรือร้อยละ 54.4 มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 135 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 43.7 มีรายได้ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 127 รายหรือร้อยละ 41.1

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เลือกบริโภคอาหารมังสวิรัต ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 ราย หรือร้อยละ 60.4 อยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 50 รายหรือร้อยละ 54.9 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 47 รายหรือร้อยละ 51.6 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 61 รายหรือร้อยละ 67.0 มีรายได้ในช่วงต่ำกว่า 5,001 บาท จำนวน 38 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 41.8

ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคพบว่าพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตส่วนใหญ่สาเหตุที่เลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตคือเพื่อสุขภาพที่ดี จำนวน 195 รายหรือร้อยละ 63.1 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเคยตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตอีกในอนาคต จำนวน 172 รายหรือร้อยละ 55.7 จำนวนมื้อในการบริโภคอาหารต่อวันคือ 3 มื้อ จำนวน 194 รายหรือร้อยละ 62.8 จะเลือกรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำนวน 138 รายหรือร้อยละ 44.7 เลือกรับประทานอาหารร่วมกับครอบครัว/ญาติ จำนวน 140 รายหรือร้อยละ 45.3 มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารแต่ละครั้งต่อคน 21-50 บาท จำนวน 162 รายหรือร้อยละ 52.4

ส่วนพฤติกรรมของผู้ที่ไม่เคยเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตส่วนใหญ่สาเหตุที่ไม่เลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตคือไม่ชอบรับประทาน จำนวน 34 รายหรือร้อยละ 37.4 กลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่เคยตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัตส่วนใหญ่ไม่แน่ใจในการตัดสินใจบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต จำนวน 56 รายหรือร้อยละ 61.5 จำนวนมื้อในการบริโภคอาหารต่อวันคือ 3 มื้อ จำนวน

52 รายหรือร้อยละ 57.1 จะเลือกรับประทานอาหารที่ร้านอาหาร จำนวน 51 รายหรือร้อยละ 56.0 เลือกรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อน จำนวน 44 รายหรือร้อยละ 48.4 มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารแต่ละครั้งต่อคน 21-50 บาท จำนวน 52 รายหรือร้อยละ 57.1

ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัต ด้วยแบบจำลองโลจิท (Logit Model) ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates: MLE) และเทคนิควิเคราะห์ Marginal Effects ผลการศึกษาได้ค่า McFadden R^2 เท่ากับ 0.2947 ค่าความถูกต้องของการทำนาย เท่ากับ 77.8% และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารมังสวิรัต ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงความเชื่อมั่น 99% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% ($\alpha = 0.01$) และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจบริโภคอาหารมังสวิรัต ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านอาหารมังสวิรัตมีผลดีต่อสุขภาพ ปัจจัยด้านศาสนาและความเชื่อ ปัจจัยด้านกระแสการดูแลสุขภาพ ปัจจัยด้านความสะดวกในการซื้อหาอาหารมังสวิรัต ปัจจัยที่มีช่วงความเชื่อมั่น 95% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 5% ($\alpha = 0.05$) และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจบริโภคอาหารมังสวิรัต ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์อาหารมังสวิรัต และปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 10% ($\alpha = 0.1$) และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจบริโภคอาหารมังสวิรัต ได้แก่ ปัจจัยด้านรสชาติของอาหารมังสวิรัต ปัจจัยด้านความน่ารับประทานของอาหารมังสวิรัต ปัจจัยด้านวันสำคัญต่างๆ

5.2 ข้อเสนอแนะ

การสุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็นคือใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยความสะดวกของการได้มาซึ่งข้อมูล ตัวอย่างที่ได้มาเมื่อนำไปสรุปอ้างอิงกับประชากรทั้งหมด อาจมีความเอนเอียง ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรที่จะสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยเกณฑ์ความน่าจะเป็น เช่น การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มจากประชากรที่เป็นกลุ่มที่ชัดเจน โดยหน่วยตัวอย่างที่อยู่ภายในชั้นเดียวกันจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ในระหว่างกลุ่มจะมีความแตกต่างกันมากกว่า เช่น ภาค เขต ตำบล ในการสุ่มตัวอย่างจึงใช้วิธีการสุ่มตัวแทนจากแต่ละชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากรในชั้นภูมินั้นๆ แล้วจึงนำตัวแทนทั้งหมด มารวมกันเป็นกลุ่มตัวอย่าง เช่น สุ่มตัวอย่างโดยคิดตามสัดส่วนจำนวนประชากรในแต่ละตำบล ของอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อที่จะได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ในการศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัต อาจยังศึกษาไม่ครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้นการศึกษารั้งต่อไปควรศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษามากยิ่งขึ้น และควรใช้รูปแบบการวิเคราะห์พฤติกรรม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัตที่แตกต่างจากเดิม ซึ่งอาจจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่ดีกว่าเดิม นอกจากนี้การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ดังนั้นการศึกษารั้งต่อไปควรศึกษาในอำเภอหรือจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการศึกษาต่างๆ เช่น สาเหตุที่เลือก/ไม่เลือกรับประทานอาหารมังสวิรัต หรือผู้บริโภค มักจะไปรับประทานอาหารที่ใด ผู้ที่ประกอบธุรกิจร้านอาหารมังสวิรัตหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ในการวางแผนทางการตลาด จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การบริโภคอาหารญี่ปุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (ชนม์เจริญ, 2551) และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคชาเขียวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (เนติวุฒิ, 2548) ผู้ประกอบการสามารถประยุกต์รูปแบบการขายให้แตกต่างจากผู้แข่งขันรายอื่นๆ เช่น เปิดร้านอาหารมังสวิรัตสไตล์ญี่ปุ่น ซึ่งรูปแบบอาหารเป็นสไตล์ญี่ปุ่นแต่ใช้วัตถุดิบที่ไม่มีส่วนผสมของเนื้อสัตว์ และจากผลการศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ได้ผู้บริโภคนิยมบริโภคที่ร้านอาหารและมักจะไปรับประทานร่วมกับครอบครัว ผู้ประกอบการสามารถจัดโปรโมชั่นบริการเสิร์ฟชาเขียวฟรีสำหรับลูกค้าที่มาจับครอบครัวตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป เนื่องจากปัจจัยด้านการส่งเสริมด้านการตลาดมีอิทธิพลต่อการบริโภคชาเขียวพร้อมดื่ม เพื่อเป็นการเพิ่มกลุ่มเป้าหมายของผู้บริโภคให้มากยิ่งขึ้น เป็นต้น ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัต เช่น ความน่ารับประทานของอาหารมังสวิรัต วันสำคัญต่างๆ ผู้ประกอบการควรตระหนักถึงในเรื่องการทำให้อาหารมังสวิรัตน่ารับประทานยิ่งขึ้น ส่วนด้านวันสำคัญต่างๆ เช่น วันพระ วันเกิด ผู้ประกอบการอาจจะจัดโปรโมชั่น ลดราคาอาหาร 5 % ในวันสำคัญต่างๆ เพื่อให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคอาหารมังสวิรัตกันมากขึ้น